

HANDLINGSPLAN 2022 - 2023

For Region Sjællands Udviklingsstrategi 2020 - 2024

INDHOLDSFORTEGNELSE

Den attraktive region	8 - 13
Den sammenhængende region	14 - 17
Den kompetente region	18 - 25
Den grønne og bæredygtige region	26 - 31

Handlingsplanen er bygget op omkring de fire temaer i Region Sjællands Udviklingsstrategi 2020 - 2024. Under hver tema beskrives de udviklingsindsatser som Region Sjælland arbejder for at indfri de kommende to år.

Indsatserne understøtter strategiens indsatsområder, strategiske mål og 10 af FN's Verdensmål.
Læs mere om udviklingsstrategien på www.regionsjaelland.dk

FRA STRATEGI TIL HANDLING

Handlingsplan 2022 - 2023 er den anden handlingsplan til Region Sjællands Udviklingsstrategi 2020 - 2024.

Handlingsplanen fastlægger Region Sjællands prioritering, deltagelse og finansiering af de indsatser og partnerskaber som regionen vil støtte frem mod 2024.

Handlingsplanen indeholder de indsatser, som Region Sjælland har midlerne til at virkeliggøre her og nu, men giver også plads til at afdække og udvikle mere langsigtede strategiske indsatser.

Trafikknudepunkterne for den kollektive trafik skal forbedres, der skal udvikles nye kulturelle fyrtårne, flere unge skal tage en ungdomsuddannelse og så skal der endnu mere fart på den grønne omstilling. Det er blot nogle af de indsatser, hvor Region Sjælland ønsker at drive den regionale udvikling fremad og indfri de mange potentialer regionen har.

Region Sjælland skal være en attraktiv region i bæredygtig vækst og udvikling. Forandringer i klimaet, økonomien og måden vi omgås på kræver, at vi indgår i stærke partnerskaber og koordinerer vores indsatser med aktører i, på tværs og uden for regionen. Sammen skal vi udvikle nye og holdbare løsninger, der skaber mærkbare resultater og forandringer for borgerne, miljøet og klimaet. Det skal ruste os til en verden i hastig forandring.

SÅDAN SKABER VI REGIONAL UDVIKLING

Region Sjælland har før i tiden primært haft en rolle, som bevillingsgiver og annoncør af projekter. I dag indtager regionen en aktiv rolle i at udvikle og deltage i projekter og partnerskaber.

Det er afgørende, at vi kan gribe mulighederne for at skabe udvikling, når de opstår. Derfor har vi en opsøgende og samskabende tilgang, hvor vi rækker ud efter partnere og opsøger nye projekter og muligheder, som vi kan træde ind i og bidrage til at styrke.

Region Sjælland samskaber gennem:

- 10 - 20 mio. kr. om året til udviklingsindsatser
- Opsøger aktører og udvikler partnerskaber og indsatser
- Medfinansiering til indsatser og hjælpe med fundraising
- Regionen bidrager aktivt med ekspertise og ressourcer

Region Sjællands Fondskontor

I 2020 oprettede Region Sjælland et fondskontor, der blandt andet arbejder på at skaffe ekstern finansiering til at understøtte handlingsplanens indsatser.

**42 fondsansøgninger
blevet sendt til eksterne
fonde siden 2020.**

**Ca. 62 mio. kr. er blevet
hentet til udviklingsprojek-
ter fra eksterne fonde.**

Sjællands Udviklingsalliance

Region Sjælland er medstifter af Sjællands Udviklingsalliance. En alliance der samler gode kræfter på tværs af offentlige institutioner, private virksomheder, brancher og sektorer med det formål, at forløse det store potentiale, der er for Region Sjælland.

Sjællands Udviklingsalliance anvender ekspertviden, lokalt kendskab og globalt udsyn til at udpege hvilke investeringer og udviklingstiltag, der kan sikre, at Region Sjælland også i fremtiden er et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed.

Læs mere på www.sjua.dk

DISSE INDSATSER SÆTTER REGION SJÆLLAND I GANG

Den attraktive region

- Mere kultur der styrker sundhed og læring
- Udnyttelse af potentialerne ved Femern
- Kulturelle fyrtårne

Den kompetente region

- Uddannelse og arbejdskraft til regionale styrkepositioner
- Flere unge voksne med uddannelse
- Kompetenceløft i Region Sjælland
- Mere uddannelse til flere

Den sammenhængende region

- Bedre trafikknudepunkter i den kollektive trafik

Den grønne og bæredygtige region

- Videreførelse af partnerskaber for bæredygtig vandforsyning
- Sammen om mindre råstofforbrug og nye naturområder i nedlagte råstofgrave
- Grøn omstilling

HANDLINGSPLAN 2020 - 2022

14 indsatser omsat til 48 projekter

I den forrige handlingsplan for 2020 - 2022 omsatte Region Sjælland i alt 14 strategiske indsatser til 48 forskellige typer af projekter for regional udvikling inden for udviklingsstrategiens fire temaer.

Region Sjælland har indtaget en aktiv rolle i at udvikle projekterne ved at bidrage med medfinansiering, ekspertise, ressourcer og hjælp til fundraising.

Udviklingen af projekterne er sket i tæt samarbejde med de involverede partnere, regionens borgere og offentlige og private aktører, der har kunnet drive projekterne fremad.

EKSEMPLER PÅ PROJEKTER UDVIKLET I 2020 - 2022

Udviklingsprojekter i de mindre byer

Region Sjælland lancerede i 2020 et partnerskab med kommuner og lokale aktionsgrupper om at skabe nye muligheder i regionens mindre byer.

Det har ført til 17 projekter rundt om i hele regionen. Eksempelvis er der skabt grundlag for nye outdoor-aktiviteter og faciliteter på Stevns, et grønt campus-miljø i Lejre, et multifunktionelt naturhus på Tuse Næs i Holbæk Kommune samt en ny skolesti i Nr. Asmindrup i Odsherred Kommune. Fælles for alle projekterne er, at de styrker udviklingen af stærke lokalmiljøer og bliver udviklet sammen med og tæt på borgerne.

Region Sjælland har hjulpet med størstedelen af de i alt 21 fondsansøgninger, som er sendt afsted til projekterne. Det har resulteret i, at der er blevet hentet over 6 mio. kr. fra eksterne fonde til at styrke udviklingen i de mindre byer.

HF E-sport for unge uden uddannelse

Region Sjælland har siden 2020 samarbejdet med uddannelsesaktører i regionen om en HF-uddannelse med fokus på E-sport. Uddannelsen er henvendt til socialt udfordrede unge, hovedsagelig mænd, der står uden ungdomsudannelse, men har interesse i E-sport. HF E-sport er en kombination af synkron fjernundervisning og træning i E-sport af lokale e-sportsforeninger.

HF E-sport er lykkedes med at tiltrække de unge, som har taget rigtig godt imod uddannelsen. Kursisterne har fået et socialt stærkt sammenhold og uddannelsen har haft et markant lavere frafald sammenlignet andre traditionelle HF tilbud.

Mere samkørsel, forsøg med natbusser og fri cykelmedtag i busser og lokaltog

Region Sjælland har siden 2020 igangsat en række projekter under overskriften *Fremtidens kollektive transport – nye mobilitetsløsninger*. Det er blandt andet blevet til projekter med borgerdreven samkørsel og skiltning ved opsamlings-knudepunkter i 12 af regionens kommuner. Der er blevet lavet en forsøgsordning med natafgange på buslinje 460R i Vest- og Midtsjælland. Og så har Region Sjælland støttet et forsøg, hvor passagererne gratis kan medbringe cyklen i busser og lokaltog på Lolland og i Guldborgsund kommuner.

Sidstnævnte forsøg med busser og lokaltog har ført til en 40% stigning i antallet af medbragte cykler i togene. Projekterne er sket i samarbejde med blandt andre Movia, kommuner og borgere.

Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning

Region Sjælland startede i 2020 et partnerskab, der skal fremtidssikre grundvandet imod truslen fra pesticider og sprøjtemidler. Offentlige myndigheder, landbruget, vandforsyninger, virksomheder, borgere mfl. har alle været med til at skabe nye løsninger for, hvordan vi beskytter vores drikkevand i fremtiden.

Partnerskabet har ført til nye tværgående samarbejder og pilotprojekter, eksempelvis opkøb og beskyttelse af arealer, som er sårbare overfor pesticider. Partnerskabet videreføres i denne handlingsplan for 2023 - 2024.

DEN ATTRAKTIVE REGION

Det sætter vi i gang frem mod 2024

Region Sjælland skal være et attraktivt sted at bo, arbejde og besøge. Frem mod 2024 sætter Region Sjælland derfor gang i 3 konkrete indsatser, der skal skabe kulturelle oplevelser, bedre levevilkår og beskæftigelse for regionens borgere og besøgende.

Kultur spiller en afgørende rolle for at borgerne trives, flytter til og besøger vores region. Derfor igangsætter vi en række nye kulturtilbud, der skal styrke borgernes sundhed og læring.

Samtidig ønsker vi at støtte udviklingen af store attraktioner, der kan blive kulturelle fyrtårne i Region Sjælland og skabe begejstring og store oplevelser for store og små.

Og så skal der skabes nye job, bosætning, oplevelser og vækst ved at udnytte det kæmpe potentiale, som den nye Femern-forbindelse får for hele Region Sjællands geografi.

-
- Mere kultur der styrker sundhed og læring
 - Udnyttelse af potentialerne ved Femern
 - Kulturelle fyrtårne

MERE KULTUR DER STYRKER SUNDHED OG LÆRING

Udfordringer og potentialer

I Region Sjælland skal vi anvende vores kunst- og kulturliv til styrke borgernes læring, sundhed og trivsel. Næsten hver femte borger i Region Sjællands har et dårligt mentalt helbred. Det er især de unge som mistrives. Brugen af kultur har en positiv effekt for helbredet. Det kan give et pusterum fra skolebøgerne eller være en løftestang til at komme tættere på arbejdsmarkedet, ud af ensomheden eller undgå depression.

For børn og unge kan mødet med kunst og kultur på et professionelt niveau bidrage til at udvikle den kreative læring, give ny inspiration og bekæmpe mistrivsel. Vi skal bruge kulturen til at skabe nye oplevelser og fællesskaber, kreative kompetencer og mere sundhed i Region Sjælland. Og så skal vi gøre kulturen mere tilgængelig for de grupper af borgere, som sjældent benytter regionens kunst- og kulturliv.

Det gør vi

I 2023 igangsættes en række strategiske partnerskaber og målrettede projekter i samarbejde med kulturaktører i Region Sjælland. Det skal skabe nye kulturtilbud, der styrker borgernes mentale sundhed og læring.

Indsatsen kan eksempelvis omsættes i følgende initiativer:

- Kulturtilbud hvor børn og unge udforsker og prøver kræfter med kunst- og kulturhåndværk, indgår i nye læsefællesskaber eller bliver klogere på vores madkultur.
- Kulturtilbud der styrker den mentale sundhed og trivsel for unge på kanten af uddannelse eller udsatte eller sårbare borgere.
- Kulturtilbud, der appellerer til forskellige målgrupper og gør kulturen mere tilgængelig for en bredere del af befolkningen.

Prioriteret i 2023

Målgruppe

- Børn og unge, udsatte og sårbare borgere.
- "Ikke-brugere" der sjældent benytter kunst- og kulturlivet.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 1,5 mio. kr. i 2023 til kultur, der fremmer sundhed og læring.
- Region Sjællands fondskontor vil arbejde for at sikre minimum 1-2 mio. kr. i øvrig finansiering til kulturtilbud for bedre sundhed og læring frem mod 2022.

Ambition er at:

- Forbedre den mentale sundhed for borgerne gennem kulturtilbud.
- Skabe nye oplevelser, fællesskaber, kreativitet og kompetencer.
- Sikre et stærkt kulturliv i Region Sjælland, der fastholder og tiltrækker nye målgrupper.

Region Sjælland var med til at støtte afviklingen af Tour de Storebælt i juni 2022 som optakt til Tour de France. Her fik tusindvis af danske cykelmotionister set Sjælland fra sin allersmukkeste side med solskin, vind, heppende tilskuere i grøftekanten og ikke mindst finalen over Storebæltsbroen som den mest fantastiske kulisse.

UDNYTTELSE AF POTENTIALERNE VED FEMERN

Udfordringer og potentialer

Der investeres 100 mia. kr. i anlægget af Femern-forbindelsen samt tilknyttede landanlæg, hvilket vil skabe vækst og beskæftigelse. Den færdige Femern-forbindelse vil fra 2029 påvirke Region Sjællands sociale, kulturelle og erhvervsmæssige strukturer. Den vil åbne op for nye muligheder og potentialer for erhvervsliv, borgere og besøgende i hele korridoren mellem Hamborg og Oslo. Her vil Danmark i sin helhed – og regionen i særdeleshed – ligge centralt. Region Sjælland vil gå forrest i samarbejder, så potentialerne for vækst og udvikling realiseres.

Det gør vi

I 2022 - 2023 igangsættes en række strategiske partnerskaber og projektføreløb, der skal styrke det dansk-tyske samarbejde, sikre en bæredygtig og sammenhængende infrastruktur samt understøtte uddannelse og arbejdsmarkedet i Femern-regionen.

- 1 mio. kr. årligt i 2022 - 2023 til et udviklingsselskab, der kan udnytte udviklings- og vækstpotaler ved Femern-forbindelsen.
- 0,5 mio. kr. til at afsøge muligheder og videreudvikle idéen om et viden-center, som kan tage udspring omkring byggeriet i Rødby.
- 1 mio. kr. årligt i 2022 - 2023 til at konsolidere pendlervejledningen i Femern geografien, samt til at etablere og finansiere et samarbejde for opsamling af dansk-tysk statistik.
- 2 mio. kr. til forberedelse og afholdelse af Fehmarnbelt Days 2023 med Region Sjælland som vært.
- 1,5 mio. kr. til grøn omstilling og infrastruktur der skal skabe en hydro-genkorridor mellem Oslo og Hamborg.
- 0,5 mio. kr. til etablering af dansk-tysk uddannelsessamarbejde på videregående uddannelser.
- 0,5 mio. kr. til styrkelse af en interregional Femernregion. Midlerne prioriteres til udarbejdelse af en fokuseret visions- og strategiplan.

Aftalt i Region Sjællands budgetaftaler for 2022 og 2023

Målgruppe

- Regionens borgere, uddannelsesaktører, virksomheder på tværs af den dansk-tyske grænse.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 4,5 mio. kr. i 2022 og 4,5 mio. kr. i 2023 til udnyttelse af udviklings- og vækstpotaler ved Femern-forbindelsen.
- Region Sjælland vil arbejde for at sikre 5 mio. kr. i øvrig finansiering til udvikling af Femern-regionen frem til udgangen af 2025.

Ambition er at:

- Skabe nye job, uddannelsesmuligheder og øget beskæftigelse i Femern-regionen.
- Øge bosætningen i Femern-regionen.

KULTURELLE FYRTÅRNE

Udfordringer og potentialer

Region Sjælland har et ønske om, at der skabes flere folkelige begivenheder og kulturelle fyrtårne, som kan gøre regionen endnu mere attraktiv for både borgere og besøgende.

Med puljen til Kulturelle Fyrtårne vil Region Sjælland støtte udviklingen af kulturelle begivenheder og attraktioner, der binder regionen sammen og skaber identitet, oplevelser og fællesskaber for borgere og besøgende.

Udviklingen af kulturelle fyrtårne vil samtidigt være et vigtigt bidrag til Region Sjællands Udviklingsstrategi og ambitionen om at øge livskvaliteten og gøre det attraktivt at bo i, arbejde i og besøge Region Sjælland.

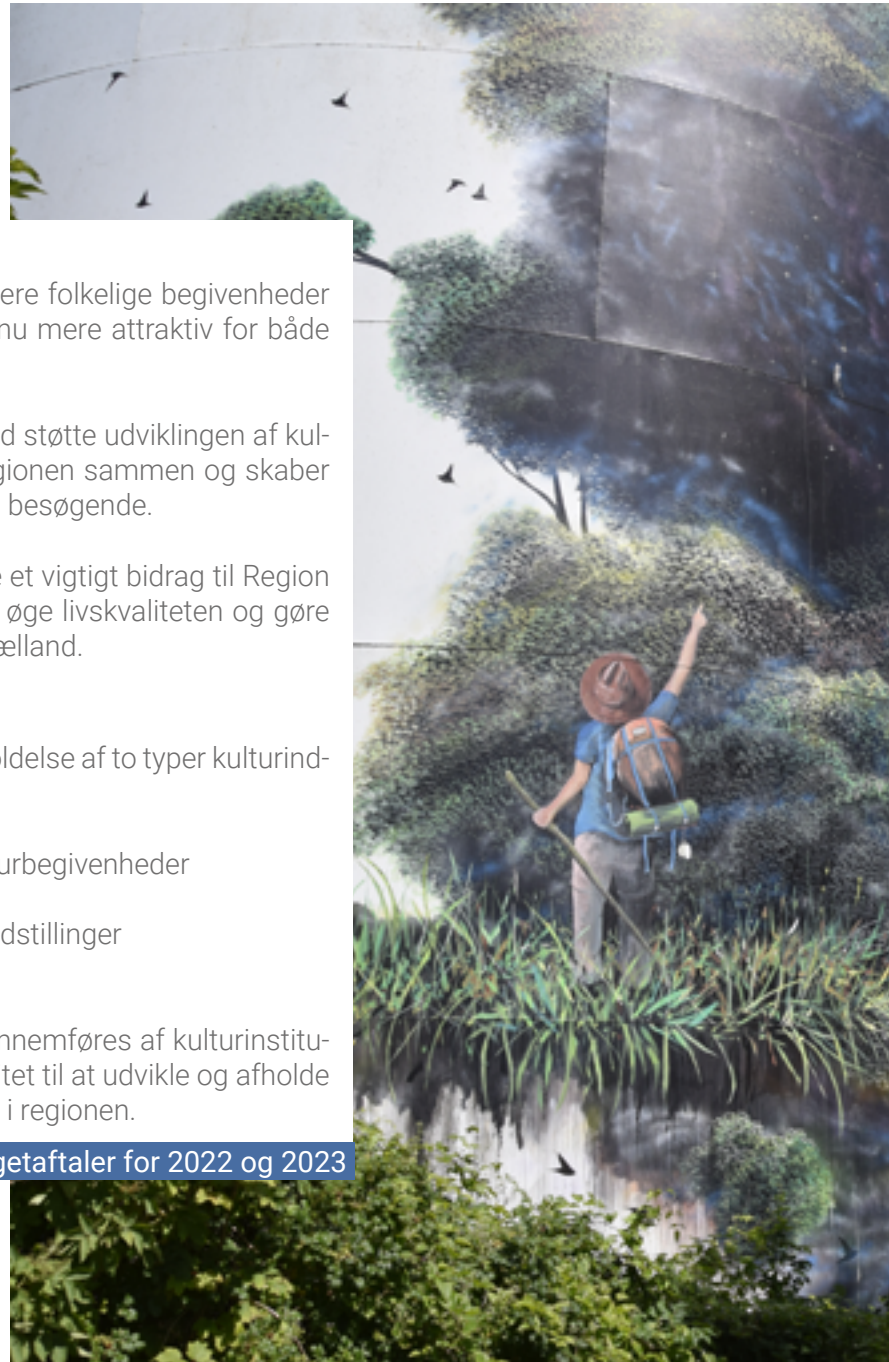
Det gør vi

Puljen til kulturelle fyrtårne støtter udvikling og afholdelse af to typer kulturindsatser:

- Større internationale og nationale folkelige kulturbegivenheder i Region Sjælland
- Nye kulturelle fyrtårne, store attraktioner eller udstillinger i Region Sjælland

Puljen anvendes til de to typer af indsatser, der gennemføres af kulturinstitutioner, kommuner og organisationer, der har kapacitet til at udvikle og afholde store kulturelle begivenheder og skabe attraktioner i regionen.

Aftalt i Region Sjællands budgetaftaler for 2022 og 2023

- I samspil med
Den kompetente region
Den sammenhængende region

Målgruppe

- Borgere og besøgende i Region Sjælland.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 1,5 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023 til større kulturelle og folkelige arrangementer i Region Sjælland.
- Region Sjælland vil arbejde for at sikre 1. mio. kr. i øvrig finansiering til udvikling af kulturelle og folkelige begivenheder frem til udgangen af 2022.

Ambition er at:

- Udvikle kulturelle fyrtårne, der er med til at gøre regionen attraktiv.
- Sikre et stærkt, kreativt og mangfoldigt kulturliv, der dyrker og styrker Region Sjællands mange kvaliteter.

DEN SAMMENHÆNGENDE REGION

Det sætter vi i gang frem mod 2024

I Region Sjælland skal borgerne kunne vælge grøn og attraktiv transport. Frem mod 2024 sætter vi gang i en konkret indsats for at styrke sammenhængen i den kollektive trafik og udvikle pålidelige og bæredygtige alternativer til bilen.

Region Sjælland er forbundet af vej- og baneinfrastruktur, som understøtter regionens mange rejsende. Vi er allerede i gang med at gøre den kollektive trafik emissionsfri frem mod 2030, og forsat sikre et stærkt regionalt udbud af kollektiv trafik.

Vi ønsker, at der findes alternativer til bilen på alle rejser i regionen. Region Sjællands bus- og banebetjening skal fortsat forbinde regionens vigtige trafikknudepunkter. Derfor igangsætter vi en indsats, der skal styrke knudepunkterne med fokus på passagerens rejse fra start til slut.

-
- **Bedre trafikknudepunkter i den kollektive trafik**

BEDRE TRAFIKKNUDEPUNKTER I DEN KOLLEKTIVE TRAFIK

Udfordringer og potentialer

Trafikknudepunkter er skiftesteder, hvor transportformer og ruter mødes. Gode trafikknudepunkter er vigtige, fordi det skaber sammenhæng mellem den kollektive trafik og andre transportformer såsom cykler og biler. Samtidig skal trafikknudepunkterne gøre skiftet behageligt, trygt og effektivt for borgerne, når de skal fra A til B.

I Region Sjælland er mange borgere afhængige af velfungerende trafikknudepunkter eksempelvis for at komme til og fra de store pendlerdestinationer som hospitaler og uddannelsescampusser. Hvis de mange investeringer i statsbanerne skal opnå deres fulde potentiale, er det derfor vigtigt, at også rejsen til og fra stationen er nem, fleksibel og pålidelig, så flere i Region Sjælland ønsker at anvende den kollektive trafik på hele eller dele af rejsen.

Det gør vi

Region Sjælland vil i samarbejde med kommuner, trafikselskaber og trafikbrugere, udvikle og igangsætte nye tiltag, der forbedre kvaliteten og øge tilgængeligheden til regionens trafikknudepunkter.

Indsatsen kan eksempelvis omsættes i følgende initiativer:

- Oparbejde ny viden, der kan forbedre Region Sjællands bus- og togstationer.
- Videreudvikling og implementering af konceptet *Parkér og Rejs* i samarbejde med Movia, DSB, staten m.fl. *Parkér og Rejs* skal forbedre parkeringsforhold og gøre det lettere at skifte og kombinere forskellige transportformer på rejsen.
- Styrke forbindelserne imellem det eksisterende jernbanenet og de store pendlerdestinationer som sygehuse og uddannelsescampusser. Det kan ske ved at afprøve nye, fleksible transportløsninger og tjenester som eksempelvis delecycler.

Prioriteret i 2022

- I samspil med

Den attraktive region

Den grønne og bæredygtige region

Målgruppe

- Pendlere i regionen, med særlig fokus på eksisterende og nye passagerer i den kollektive trafik.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 2 mio. i 2022 til forbedring af trafikknudepunkter.
- Region Sjælland vil arbejde på at tiltrække yderligere finansiering fra partnere og statslige puljer.

Ambition er at:

- Styrke den kollektive trafik og øge fremkommeligheden over lange pendlerafstande.
- Forbedre kvaliteten og tilgængeligheden til vigtige trafikknudepunkter.
- Udvikle nye, smarte mobilitetsløsninger i samarbejde med trafikselskaberne.

I Region Sjælland skal vi gøre den kollektive trafik mere attraktiv eksempelvis ved at styrke jernbanenettet og de store trafikknudepunkter.

DEN KOMPETENTE REGION

Det sætter vi i gang frem mod 2024

I Region Sjælland skal vi have kloge hoveder og kloge hænder. Frem mod 2024 sætter vi gang i 4 konkrete indsatser, der skal styrke borgernes kompetencer og sikre virksomhederne kvalificeret arbejdskraft.

Tæt på en tredjedel af de unge under 25 år i Region Sjælland har ikke en kompetencegivende uddannelse. Derfor sætter vi ind med indsatser, der løfter uddannelsesniveauet og motiverer de unge til at starte og gennemføre en uddannelse. Sammen med uddannelsesaktørerne i regionen, skal vi sikre attraktive uddannelser og studiemiljøer, som både matcher det regionale uddannelsesbehov og er tæt på borgerne.

Vi vil igangsætte tiltag, så flere unge og voksne tager en erhvervsuddannelse eller en velfærdsuddannelse. Og så skal flere borgere i arbejde, opkvalificeres og efteruddannes, så vi sikrer de rette kompetencer til de mange offentlige og private arbejdspladser i Region Sjælland. Det er især afgørende inden for de regionale styrkepositioner, som bidrager til vækst og udvikling i Region Sjælland.

-
- **Uddannelse og arbejdskraft til regionale styrkepositioner**
 - **Flere unge voksne med uddannelse**
 - **Kompetenceløft i Region Sjælland**
 - **Mere uddannelse til flere**

UDDANNELSE OG ARBEJDSKRAFT TIL REGIONALE STYRKEPOSITIONER

Udfordringer og potentialer

Region Sjællands virksomheder efterspørger kompetente medarbejdere, som skal sikre virksomhedernes værdiskabelse og konkurrenceevne. Manglen på arbejdskraft er en generel udfordring i Danmark, som også regionens erhvervsmæssige styrkepositioner indenfor byggeri og anlæg, lifescience, biotek, fødevarer og miljøteknologi udfordres af.

Der er brug for særlige målrettede tiltag, som kan tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere samt inspirere unge til at vælge uddannelse og job inden for de regionale styrkepositioner, som bidrager til vækst og udvikling i Region Sjælland.

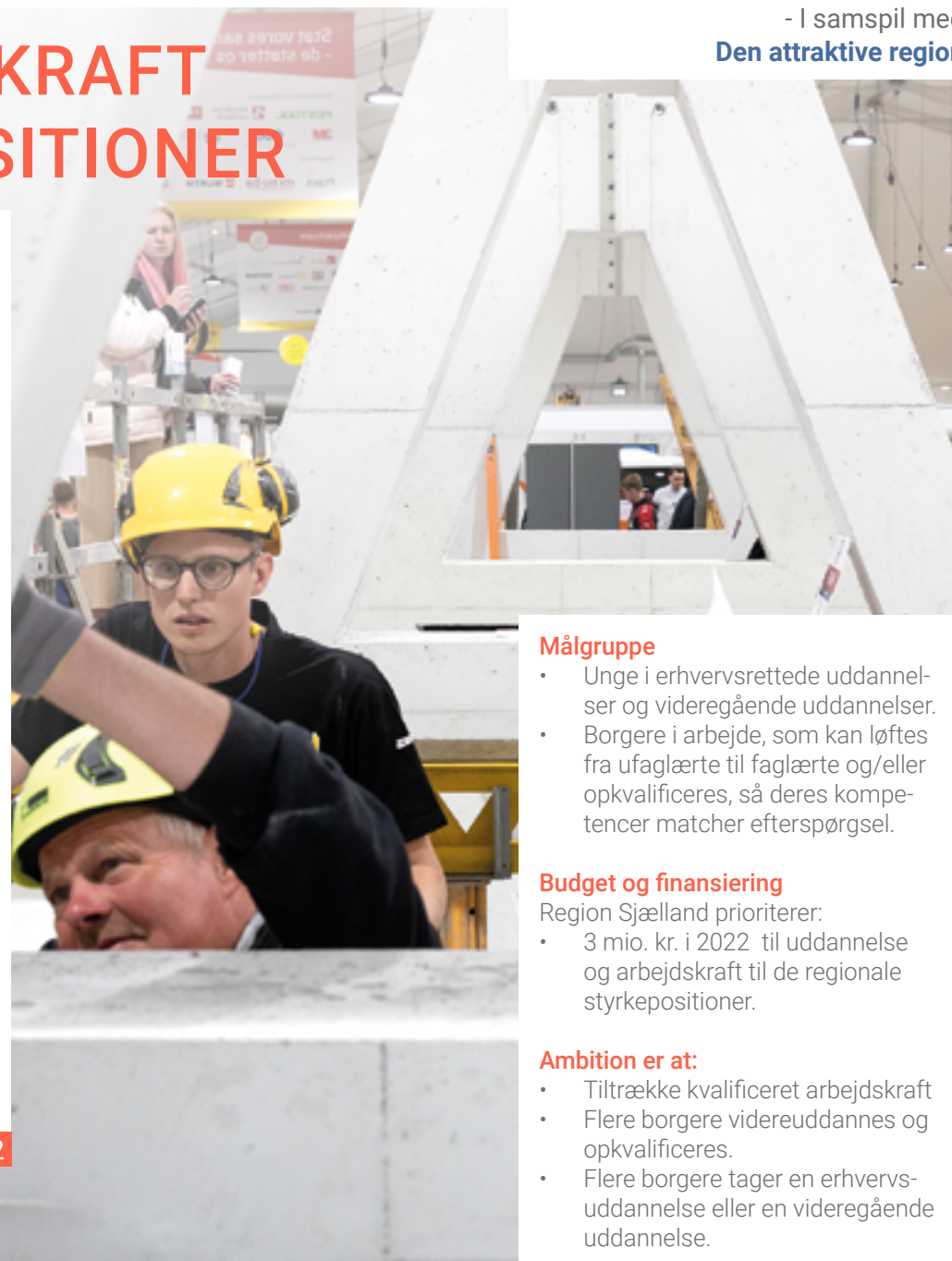
Det gør vi

Region Sjælland vil igangsætte og støtte partnerskaber og indsatser, der sikrer kompetencematch, opkvalificering og tilførsel af relevante kompetencer og arbejdskraft til Region Sjællands styrkepositioner.

Indsatsen kan eksempelvis omsættes i følgende initiativer:

- Profilering og synliggørelse af karrieremuligheder inden for Region Sjællands styrkepositioner.
- Udvikling og strategisk placering af specialiserede uddannelses tilbud, som understøtter regionale styrkepositioner.
- Videnssamarbejder og demittendmatch mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner.
- Tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft fra udlandet og resten af Danmark.
- Opkvalificering, efter- og videreuddannelse af den eksisterende arbejdsstyrke i regionen.

Prioriteret i 2022

Målgruppe

- Unge i erhvervsrettede uddannelser og videregående uddannelser.
- Borgere i arbejde, som kan løftes fra ufaglærte til faglærte og/eller opkvalificeres, så deres kompetencer matcher efterspørgsel.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 3 mio. kr. i 2022 til uddannelse og arbejdskraft til de regionale styrkepositioner.

Ambition er at:

- Tiltrække kvalificeret arbejdskraft
- Flere borgere videreuddannes og opkvalificeres.
- Flere borgere tager en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse.

FLERE UNGE VOKSNE MED UDDANNELSER OG JOB

Udfordringer og potentialer

Region Sjælland har mange unge uden uddannelse og job. 13.500 unge er på overførselsindkomst, og kun 28% af de 25-årige har folkeskolen som højest fuldførte uddannelse.

Region Sjællands Uddannelsesanalyse 2022 viser, at borgere, der som 25-årige ikke har fuldført en ungdomsuddannelse, klarer sig markant dårligere end deres jævnaldrende. Det er en udfordring – både for de unge selv, men også for hele Region Sjælland, hvor der er mangel på arbejdskraft særligt inden for velfærds- og faglærte professioner.

Derfor skal der udvikles tiltag, som øger de unge voksnes trivsel, motivation og muligheder for at gennemføre en erhvervs- eller velfærdsrettede uddannelse i Region Sjælland.

Det gør vi

I 2023 vil Region Sjælland igangsætte indsatser og projektsamarbejder, der hjælper unge voksne mellem 20-30 år i gang med en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Indsatsen kan eksempelvis omsættes i følgende initiativer:

- Et tættere samarbejde på tværs af uddannelsesinstitutioner, virksomheder og jobcentre, der øger mulighederne for, at de unge voksne tager en uddannelse.
- Understøttelse eller etablering af faglige og sociale fællesskaber på (tværs af) uddannelser med henblik på at styrke trivslen og motivationen, så flere gennemfører en uddannelse.
- Særlige tiltag målrettet unge voksne ramt af udsathed og mistrivsel.

Prioriteret i 2023

Målgruppe

- Unge voksne i alderen 20-30 år, som står uden en kompetencegivende uddannelse.
- Særlig fokus på den gruppe af unge, som kan motiveres til at tage en erhvervs- eller velfærdssuddannelse.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 4 mio. kr i 2023 til at få flere unge voksne i uddannelse og job.

Ambition er at:

- Flere unge mellem 20 og 30 år tager en uddannelse.
- Der uddannes flere faglærte og velfærdsuddannede.

DM I SKILLS 2022 I REGION SJÆLLAND

DM i Skills er det store årlige Danmarksmesterskab for unge fra erhvervsuddannelserne. Omkring 300 unge er med som deltagere, hvor de kæmper inden for de forskellige fag om at blive landets bedste.

Ved DM i Skill får de unge chancen for at vise deres talenter. Det er desuden med til at skærpe deres faglige niveau og vise omverdenen – heriblandt grundskoleelever – erhvervsuddannelsernes mangeartede og spændende muligheder.

DM i Skills 2022 blev afholdt den 28.-30. april i Høng-Hallerne.

**16 af de i alt 49 vindere
kom fra Region Sjælland.**

KOMPETENCELØFT TIL REGION SJÆLLAND

Udfordringer og potentialer

Det har høj politisk prioritet, at uddannelsesniveaet i Region Sjælland bliver hævet, og at flere unge får en kompetencegivende uddannelse.

Region Sjælland har derfor sammen med uddannelsesinstitutionerne i regionen indgået et samarbejde i "Uddannelsesregion Sjælland", der skal sikre, at flere unge tager deres uddannelse i Region Sjælland, at flere unge tager en ungdomsuddannelse, at virksomhederne kan rekruttere medarbejdere med de rette kompetencer og at midler fra EU's socialfond udmøntes til uddannelsesindsatser.

Det gør vi

I 2022 og 2023 igangsættes en række tiltag, der skal sikre et kompetenceløft i Region Sjælland:

- 3 mio. kr. til medfinansiering af indsatser, der understøtter at flere unge får STEM (Science, Technology, Engineering og Mathematics)-, velfærds- og/eller bæredygtigheds kompetencer i Region Sjælland.
- 1,5 mio. kr. til medfinansiering af digitaliseringsprojekter på uddannelsesinstitutioner.
- 0,5 mio. kr. til aktiviteter i form af konference og konkurrencer, der synliggøre de mange indsatser, der gøres i Region Sjælland for at hæve uddannelsesniveaet og understøtte arbejdet med at skabe en attraktiv region.
- 1 mio. kr. til videreførelse af det strategiske partnerskab omkring Knowledge Hub Zealand.
- 3 mio. kr. til den regionale medfinansiering af EU's socialfondsmidler, som Region Sjælland har indstillingsret på i programperioden fra 2021 til 2027.

Aftalt i Region Sjællands budgetaftale 2022

Målgruppe

- Unge i Region Sjælland – både i folkeskolens udskoling, på ungdomsuddannelserne og på videregående uddannelser.
- Uddannelsesinstitutioner, forældre, vejledere og undervisere

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 9 mio. kr. i 2022 til uddannelsesindsatser i Region Sjælland, samt 3 mio. kr. til medfinansiering af socialfondsprojekter inden for uddannelse i Region Sjælland.

Ambition er at:

- Motivere unge til at tage en uddannelse og at tage den i Region Sjælland.
- Flere unge tager en erhvervsuddannelse og/eller en velfærdsuddannelse.

MERE UDDANNELSE TIL FLERE I REGION SJÆLLAND

Udfordringer og potentialer

I Region Sjælland er der brug for, at flere får en kompetencegivende uddannelse og, at vi sikrer gode uddannelsesmuligheder i hele regionen.

Generelt har Region Sjælland flere ufaglærte, flere faglærte, men færre med mellemlange- og lange videregående uddannelser end landsgennemsnittet. En særlig udfordring for Region Sjælland er de mange unge voksne i alderen 20 – 30 år, som står uden en kompetencegivende uddannelse.

Der skal uddannes flere kloge hænder og hoveder i Region Sjælland. Til det, er der brug for initiativer der øger motivationen til og mulighederne for at regionens unge og voksne tager en uddannelse – også uden for de store uddannelsesbyer.

Det gør vi

I 2023 igangsættes en række uddannelsesindsatser, der skal sikre mere uddannelse til flere.

- 3 mio. kr. til *Bedre adgang til uddannelse i hele regionen*, der styrker campusmiljøerne, så de matcher det regionale uddannelsesbehov, skaber et godt studiemiljø for unge og voksne samt sikre nærhed til uddannelser i Region Sjælland – også for de unge på landet
- 2 mio. kr. til *Flere unge med uddannelse og job*, som løfter ufaglærte unge i uddannelse og job inden for erhvervsfag og velfærdsområdet.
- 2,0 mio. kr. til *Arbejdsstyrken skal have de rette kompetencer*, der skal bane vejen for at flere borgere og virksomheder gør brug af relevant efteruddannelse og opkvalificering.
- 3 mio. kr. i medfinansiering til et socialfondsprojekt for flere faglærte i Region Sjælland

Aftalt i Region Sjællands budgetaftale 2023

Målgruppe

- Campusmiljøerne i Region Sjælland.
- De ufaglærte unge.
- Borgere i arbejde.
- Virksomheder med mangel på arbejdskraft.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 10 mio. kr. i 2023 til uddannelsesindsatser i Region Sjælland, samt 3 mio. kr. til medfinansiering af socialfondsprojekter for flere faglærte.

Ambition er at:

- Skabe bedre uddannelsesdækning.
- Skabe bedre studiemiljøer for unge og voksne.
- Få flere unge i uddannelse og job
- Udvikle relevant efter- og videreuddannelse til borgere i job.
- Der uddannes flere faglærte.

DEN GRØNNE OG BÆREDYGTIGE REGION

Det sætter vi i gang frem mod 2024

I Region Sjælland skal vi finde grønne og bæredygtige løsninger på fremtidens udfordringer. Frem mod 2024 sætter vi gang i 3 konkrete indsatser, der skal forbedre miljøet, klimaet og den grønne omstilling.

Borgernes drikkevand skal fremtidssikres ved at videreføre og udvikle nye løsninger i det tværgående samarbejde *Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning*. Partnerskabet blev etableret som en indsats i sidste handlingsplan til udviklingsstrategien og opbakningen har været stor til at fortsætte det konstruktive samarbejde og udbrede resultaterne.

Vi igangsætter initiativer, der skal sikre en mere bæredygtig råstofforsyning og skabe nye naturområder i nedlagte råstofgrave til glæde for både naturen og borgerne. Og så skal vi samarbejde om nye holdbare løsninger, der kan sætte endnu mere fart i den grønne omstilling, så CO₂-udledningen mindskes.

-
- Videreførelse af *Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning*
 - Sammen om mindre råstofforbrug og nye naturområder i nedlagte råstofgrave
 - Grøn omstilling

VIDEREFØRELSE AF PARTNERSKAB FOR BÆREDYGTIG VANDFORSYNING

Udfordringer og potentialer

Region Sjælland igangsatte i Handlingsplan 2020 - 2022 indsatsen *Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning*. Formålet var at samle relevante aktører i et fælles partnerskab, der skulle udvikle robuste løsninger til især at sikre grundvandet mod truslen fra sprøjtemidler og nedbrydningsprodukter.

Partnerskabet har ført til tværgående og konstruktive samarbejder med blandt andre landbrug, borgere, vandforsyninger, kommuner, forskningsinstitutioner, Miljøstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening. Parternes særinteresse kræver mange hensyn, men de er samtidig afgørende at varetage, for at der kan skabes holdbare løsninger der virker. Partnerskabet har indtil nu resulteret i en række initiativer og pilotprojekter målrettet grundvandsbeskyttelse. Parterne mener, at der er brug for samarbejdet og det er derfor et enigt partnerskab, der ønsker at fortsætte indsatsen frem mod 2024.

Det gør vi

Region Sjælland forsætter samarbejde om at fremtidssikre drikkevandet ved at videreføre *Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning*.

Indsatsen kan eksempelvis omsættes i følgende initiativer:

- Udbrede ny viden om pesticidfølsomme områder så det kan indgå i kommunernes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse
- Udbrede et borgerinitiativ i Lejre Kommune til minimum tre andre kommuner i regionen, så der også her bliver skabt grundlag for opkøb af sårbare arealer til beskyttelse af grundvand.
- Opstille tekniske løsninger og modeller til fordeling og beskyttelse af sårbare arealer.
- Udvikle nye løsninger og virkemidler til forebyggelse og bekæmpelse af forurenede grundvand.

Prioriteret i 2022

Målgruppe

- Offentlige myndigheder og kommuner, vandforsyninger, virksomheder, landbrug, forskningsinstitutioner og borgere i Region Sjælland.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 2,5 mio. kr. i 2022 til en videreførelse af *Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning* og udvikling af nye løsninger for rent drikkevand.
- Region Sjælland vil arbejde for at sikre 2 mio. kr. i øvrig finansiering til løsninger for bæredygtig vandforsyning frem til udgangen af 2024.

Ambition er at:

- Fremtidssikre drikkevandet med respekt for samfundets øvrige interesser.

SAMMEN OM MINDRE RÅSTOFFORBRUG OG NYE NATUROMRÅDER I NEDLAGTE RÅSTOFGRAVE

Udfordringer og potentialer

Råstofområdet er vigtigt og komplekst. Uden råstoffer kan der ikke laves anlægs- og byggeprojekter. Genanvendelse i anlæg og byggeri er højt på dagsordenen i Region Sjælland. Værdikæden af indvindere, bygherre og markedet vil gerne begrænse forbruget af jomfruelige råstoffer, da de bliver stadigt sværere at finde. Samtidig bliver det diskuteret, hvad vores arealer skal bruges til, og hvordan vi får mere biodiversitet og natur.

Mange råstofgrave i Region Sjælland rummer et potentiale for at blive bynære rekreative områder med høj naturværdi, når de er færdiggravede. Også aktive råstofgrave kan skabe lommer af ny natur og bidrage til artsdiversiteten.

Samarbejde på tværs kan øge genanvendelsen af råstoffer og gøre råstofgrave til nye naturområder i Region Sjælland.

Det gør vi

Region Sjælland vil arbejde for en bæredygtig råstofforsyning, og sikre at naturpotentialet i råstofgrave realiseres til gavn for mennesker og biodiversitet. Og herunder at begrænse råstofforbruget og udvikle nye naturområder i nedlagte råstofgrave.

Indsatsen kan eksempelvis omsættes i følgende initiativer:

- Samarbejde med værdikæden om at videreudvikle projektet *Sammen om Mindre Råstofforbrug*, herunder nyttiggørelse af overskudsjord og genanvendelse af beton.
- Partnerskaber der kan sikre opkøb af færdiggravede råstofgrave.
- Indgå i nationale partnerskaber der fremmer biodiversitet i aktive råstofgrave.

Prioriteret i 2023

Målgruppe

- Bygge- og anlægsbranchen samt det offentlige som forbrugere af råstoffer.
- Indvindere som er med til at forme det fremtidige landskab i udgravningen.
- Naturfonde og kommuner som opkøbere af råstofgrave.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 2 mio. kr. i 2023 til at udvikle råstofområdet i en bæredygtig retning.

Ambition er at:

- Fremme en bæredygtig råstofforsyning med mindre anvendelse af jomfruelige råstoffer.
- Sikre at natur og rekreative potentialer forløses i råstofgrave.

GRØN OMSTILLING

- I samspil med
Den attraktive region
Den sammenhængende region

Udfordringer og potentialer

For at nå Region Sjællands og den nationale målsætning om en 70% CO₂-reduktion i 2030 må vi ændre vores adfærd, omlægge vores produktion og gøre vores energiforsyning grøn.

Der er brug for flere vedvarende energianlæg i Region Sjælland, såsom landvindmøller og solceller. Opsætningen af vedvarende energianlæg møder dog ofte borgermodstand lokalt. Derfor er det afgørende at fremtidens grønne energianlæg etableres i tæt dialog med borgerne.

En stor del af den samlede CO₂-udledning kommer fra landbruget, samt fra drift af bygninger, byggeri og produktion af byggematerialer. For at sætte fart på den grønne omstilling, er det derfor også nødvendigt at samarbejde om nye CO₂-reducerende løsninger inden for disse sektorer.

Det gør vi

I 2022 vil Region Sjælland igangsætte tiltag, der styrke den grønne omstilling og arbejder videre med målene i udviklingsstrategien om CO₂ reduktion:

- 2,0 mio. kr. til projektet *Fremtidens grønne energi og borgerne*. Projektet har fokus på borgerinvolvering i etableringen af vedvarende energianlæg.
- 0,5 mio. kr. til projektet *Circular Builders*, der skal styrke cirkulært byggeri i Region Sjælland..
- 1,5 mio. kr. til landbrugsprojekter, der vil have en positiv effekt på klimaregnskabet, blandt andet ved at udtage lavbundslande samt udnytte biomasse til energiformål.
- Aktiv deltagelse i Klimapartnerskabet DK2020.

Aftalt i Region Sjællands budgetaftale for 2022

Målgruppe

- Kommuner, forsyningsselskaber, landbruget, virksomheder og borgere i Region Sjælland.

Budget og finansiering

Region Sjælland prioriterer:

- 4 mio. kr. i 2022 til grøn omstilling.

Ambition er at:

- Reducere udledningen af CO₂ i Region Sjællands geografi og Region Sjællands egen organisation.

Mange råstofgrave i Region Sjælland rummer et potentiale for at blive rekreative områder med høj naturværdi, når de er færdiggravede.

#madensfolkemode ♥

Fotokreditering

Forside: Skvulpfestival 2022, Holbæk Havn. Foto: Nikolaj Lindegaard Helms

S. 4: Fauxels, Pexels.com
S. 6: Martin Håkan, CoverGanda.dk
S. 8: Food Organisation of Denmark
S. 11: Nikolaj Lindegaard Helms
S. 12: Femern A/S.
S. 13: Nikolaj Lindegaard Helms
S. 14: Region Sjælland

S. 16: Region Sjælland
S. 17: Region Sjælland
S. 18: SkillsDenmark, Per Daugaard
S. 20: SkillsDenmark, Søren Schnoor
S. 21: SkillsDenmark, Søren Schnoor
S. 22: SkillsDenmark, Per Daugaard
S. 24: SkillsDenmark, Søren Schnoor

S. 25: SkillsDenmark, Søren Schnoor
S. 26: Region Sjælland
S. 28: Region Sjælland
S. 29: Aiolos Luftfoto
S. 30: Gert Ellegaard
S. 31: Region Sjælland

Bagside: Madens Folkemøde 2022. Foto: Food Organisation of Denmark